

6

Stemmingen moties Leningenprogramma voor Griekenland

Aan de orde zijn **de stemmingen over moties**, ingediend bij het debat over **het leningenprogramma voor Griekenland**,

te weten:

- de motie-Wilders over het opzeggen van het vertrouwen in het kabinet (21501-07, nr. 1297);
- de motie-Wilders over niet instemmen met een derde steunpakket (21501-07, nr. 1298);
- de motie-Pechtold over steun voor een derde steunpakket (21501-07, nr. 1299);
- de motie-Van Haersma Buma c.s. over niet instemmen met het derde steunpakket (21501-07, nr. 1300);
- de motie-Slob/Van der Staaij over inzetten op uittreding van Griekenland uit de eurozone (21501-07, nr. 1301);
- de motie-Roemer over afwijzen van het gesloten akkoord (21501-07, nr. 1302);
- de motie-Bontes over op geen enkele wijze akkoord gaan met schuldkwijtscheldingen (21501-07, nr. 1303);
- de motie-Bontes over op geen enkele wijze akkoord gaan met schuldverlichting (21501-07, nr. 1304).

(Zie vergadering van heden.)

De voorzitter:

De heer Wilders heeft verzocht om hoofdelijk te stemmen over zijn motie op stuk nr. 1297. De heer Buma heeft gevraagd om hoofdelijk te stemmen over zijn motie op stuk nr. 1300.

In stemming komt de motie-Wilders (21501-07, nr. 1297).

Vóór stemmen de leden: Wilders, Agema, Beertema, Bontes, Bosma, Tony van Dijk, De Graaf, Graus, Helder, Van Klaveren, Klever, Madlener en De Roon.

Tegen stemmen de leden: Van der Staaij, Straus, Tanamal, Taverne, Teeven, Tellegen, Van Tongeren, Van Toorenburg, Ulenbelt, Van Veen, Veldman, Vermeij, Visser, Van Vliet, Voortman, Mei Li Vos, Albert de Vries, Aukje de Vries, Vuijk, Van Weyenberg, Van Wijngaarden, Wolbert, Van 't Wout, Yücel, Ziengs, Zijlstra, Arib, Van Ark, Azmani, Bashir, Berckmoes-Duindam, Bergkamp, Berndsen-Jansen, De Boer, Van Bommel, Bosman, Bouwmeester, Ten Broeke, Bruins Slot, Van der Burg, De Caluwé, Cegerek, Van Dam, Van Dekken, Jasper van Dijk, Otwin van Dijk, Dijkgraaf, Pia Dijkstra, Remco Dijkstra, Dik-Faber, Dijkers, Duisenberg, Eijssink, Elias, Fokke, Van Gerven, Geurts, Grashoff, Groot, Hachchi, Van Haersma Buma, Harbers, Rudmer Heerema, Pieter Heerema, Van Helvert, Hoogland, Houwers, Jacobi, Jadnana-nsing, Karabulut, Keijzer, Kerstens, Klaver, Kooiman, Koolmees, Ko er Kaya, Krol, Kuzu, Van Laar, De Lange, Leenders, Leijten, De Liefde, Van der Linde, Lodders, Lucas, Maij, Marcouch, Van Meenen, Merkies, Van Miltenburg, Mohandis, Monasch, Moors, Anne Mulder, Neppérus, Nijboer, Nijkerken-de Haan, Omtzigt, Oosenbrug, Van Oosten, Oskam, Ouwehand, Pechtold, Potters, Van Raak, Rebel,

Recourt, Roemer, Rog, Ronnes, Rutte, Samsom, Schouten, Schut-Welkzijn, Segers, Servaes, Siderius, Slob en Smaling.

De voorzitter:

Ik constateer dat deze motie met 13 tegen 120 stemmen is verworpen.

In stemming komt de motie-Wilders (21501-07, nr. 1298).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PVV, de Groep Bontes/Van Klaveren, het CDA, de ChristenUnie, de SGP, Houwers, Van Vliet, 50PLUS, de PvdD en de SP voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Pechtold (21501-07, nr. 1299).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de Groep Kuzu/Öztürk, D66 en de PvdA voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

De heer Pechtold (D66):

Voorzitter. Nu deze motie tot mijn verbazing is verworpen, zou ik eigenlijk wel een appreciatie van het kabinet daarvan willen hebben, en wel op korte termijn.

De voorzitter:

Ik zal het stenogram van dit gedeelte van de vergadering doorgeleiden, en wel op de snelste manier.

De heer Pechtold (D66):

Voorzitter. Gezien hetgeen is voorafgegaan in dit debat, zou ik daarvoor met u en de Kamer een termijn willen afspreken. Wanneer gaan we die reactie krijgen? Zelf zat ik de denken aan een halfuur.

De heer Van Haersma Buma (CDA):

Ik deel dat. Dit is natuurlijk heel merkwaardig. De premier zei: steun dit alsjeblieft niet. De Partij van de Arbeid doet dit nu heel nadrukkelijk wel, de VVD doet dit heel nadrukkelijk niet. Ik hoor van de premier graag zijn appreciatie van dit verschillend wegen van deze motie.

De heer Klaver (GroenLinks):

Voorzitter. Ik wil daarbij meegeven dat ik hoop dat u er rekening mee wilt houden dat wij daarover dan misschien wel verder willen praten vanavond.

De voorzitter:

Ik neem aan dat het kabinet dit heeft gehoord.

In stemming komt de motie-Van Haersma Buma c.s. (21501-07, nr. 1300).

Vóór stemmen de leden: Agema, Bashir, Beertema, Van Bommel, Bontes, Bosma, Bruins Slot, Tony van Dijk, Jasper van Dijk, Dijkgraaf, Dik-Faber, Van Gerven, Geurts, De Graaf, Grashoff, Graus, Van Haersma Buma, Pieter Heerma, Helder, Van Helvert, Houwers, Karabulut, Keijzer, Klaver, Van Klaveren, Klever, Kooiman, Krol, Leijten, Madlener, Merkies, Omtzigt, Oskam, Ouwehand, Van Raak, Roemer, Rog, Ronnes, De Roon, Schouten, Segers, Siderius, Slob, Smaling, Van der Staaij, Taverne, Van Tongeren, Van Toorenburg, Ulenbelt, Van Vliet, Voortman en Wilders.

Tegen stemmen de leden: Van 't Wout, Yücel, Ziengs, Zijlstra, Arib, Van Ark, Azmani, Berckmoes-Duindam, Bergkamp, Berndsen-Jansen, De Boer, Bosman, Bouwmeester, Ten Broeke, Van der Burg, De Caluwé, Cegerek, Van Dam, Van Dekken, Otwin van Dijk, Pia Dijkstra, Remco Dijkstra, Dikkers, Duisenberg, Eijssink, Elias, Fokke, Groot, Hachchi, Harbers, Rudmer Heerema, Hoogland, Jacobi, Jadnanansing, Kerstens, Koolmees, Koer Kaya, Kuzu, Van Laar, De Lange, Leenders, De Liefde, Van der Linde, Lodders, Lucas, Maij, Marcouch, Van Meenen, Van Miltenburg, Mohandis, Monasch, Moors, Anne Mulder, Neppérus, Nijboer, Nijkerken-de Haan, Oosenbrug, Van Oosten, Pechtold, Potters, Rebel, Recourt, Rutte, Samsom, Schut-Welkzijn, Servaes, Straus, Tanamal, Teeven, Tellegen, Van Veen, Veldman, Vermeij, Visser, Mei Li Vos, Albert de Vries, Aukje de Vries, Vuijk, Van Weyenberg, Van Wijngaarden en Wolbert.

De voorzitter:

Ik constateer dat deze motie met 52 tegen 81 stemmen is verworpen.

In stemming komt de motie-Slob/Van der Staaij (21501-07, nr. 1301).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de ChristenUnie en de SGP voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Roemer (21501-07, nr. 1302).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van 50PLUS, de PvdD en de SP voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Bontes (21501-07, nr. 1303).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PVV, de Groep Bontes/Van Klaveren, het CDA en Van Vliet voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Bontes (21501-07, nr. 1304).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PVV en de Groep Bontes/Van Klaveren voor deze motie

hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

De heer Pechtold (D66):

Ik denk dat heel veel mensen zich afvragen wat "ze" daar in die Kamer aan het doen zijn. We hebben een moeilijk debat achter de rug, na een paar maanden van getouwtrek over Griekenland. Er ligt nu een ingewikkeld pakket. De afgelopen dagen vroegen mensen zich af wat Nederland gaat doen. Daarom zijn we teruggekomen van reces en hebben we een debat gehad. Daarom heeft gisteren de fractie van de VVD uren vergaderd en heeft de VVD-fractie na afloop gezegd: morgen zullen we instemmen. Als ik dan een motie indien die één regel bevat, namelijk "steun aan dit pakket", om te laten zien dat de Kamer vergaderd heeft en uiteindelijk een meerderheid van de Nederlandse parlementariërs dit steunt, net zoals dat vandaag in Duitsland en in de Baltische staten is gebeurd, wordt er een spelletje gespeeld door te doen alsof dit niet nodig is en dat je er dus ook tegen kunt stemmen. Dat is prima. Dan moet de hele coalitie tegenstemmen. Nu stemmen ze verdeeld. De een stemt voor, de ander tegen. Dat is een warrig beeld. Ik wil weten wat het kabinet hiervan vindt. Ik wil daar, hoe vervelend dat ook is, zo snel mogelijk een brief over. Dan wil ik een regeling, om te kijken hoe we hiermee omgaan.

De voorzitter:

Dit verzoek hebt u al eerder gedaan. Het stenogram is doorgeleid. De mp is zelfs bereid om hier mondeling op te reageren, maar dat vind ik wel heel lastig, want dan krijgen we direct een debat. Ik geef eerst het woord aan de heer Wilders.

De heer Wilders (PVV):

Het is echt een enorm Haags circus. Ik denk dat niemand dit snapt en dat niemand dit kan volgen. Ik steun het voorstel van de heer Pechtold dan ook niet. Laat de heer Rutte nu een reactie geven en laten we dan ophouden met deze onzin.

De voorzitter:

Ik geef het woord aan de minister-president voor een mondelinge reactie op de vraag die gesteld is. Dit is nadrukkelijk geen debat, maar een reactie op de vraag.

Minister Rutte:

Voorzitter, dan verwijs ik ook, met uw toestemming, naar mijn advisering over deze motie in tweede termijn. Ik heb toen uitgelegd dat deze motie overbodig is en om die reden tijdens de regering wordt ontraden. Waarom is die overbodig? Dat heeft te maken met de staatsrechtelijke zuiverheid. Er wordt geen instemming gevraagd aan de Kamer met dit kabinetsbesluit. Het protocol praat over een gedachtewisseling. De goede traditie is dat bij ontstentenis van een meerderheid tegen, de Kamer steun verleent. Dat hebben we bij moties van wantrouwen. Dat hebben we bijvoorbeeld ook bij het aantreden van een nieuw kabinet. Dan wordt er ook niet gevraagd om een expliciet vrouwensvotum. Een motie van wantrouwen is natuurlijk wel een signaal, als deze wordt aangenomen, dat er geen steun is voor de dan aantredende regering. Zo werkt dat. Dat geldt ook hier.

Ik zei al in mijn reactie op de motie dat ik het vanuit die staatsrechtelijke zuiverheid noodzakelijk vind om de motie overbodig te verklaren en daarmee te ontraden. Vervolgens zei de heer Pechtold terecht in ons interruptiedebatje dat het natuurlijk aan de Kamer en aan de fracties is om te besluiten wat ze doen. Dat is ook gebeurd. De Partij van de Arbeid, de VVD, D66, partijen die in het debat aangaven niet tegen het pakket te zullen stemmen, hebben ten aanzien van deze motie hun eigen afweging gemaakt. Dat staat hun ook volkomen vrij. Ik heb daar ook helemaal geen bezwaar tegen. Relevant is dat de motie van de heer Buma en een aantal andere moties waarin men zich expliciet tegen het pakket uitspreekt, geen steun hebben gekregen. Dat zou namelijk een heel andere situatie hebben opgeleverd. Dat is mijn reactie, in lijn met mijn reactie in de tweede termijn.

De voorzitter:

Hiermee is er een einde gekomen aan deze bijeenkomst.